

retninger til Forstanderskaberne, da der, som bekendt, paa mange Steder kun er 1 Forstanderskab i 2 til 3 Sogne. Man maatte da gribe til et andet Middel for disse Forretningers Vedkommende, f. Ex. saaledes, at man havde en Budfoged, eller hvad man nu vilde kalde ham, til at gaae omkring i hvert Sogn, men jeg troer heller ikke, at der kunde være Noget i Veien for, at man gjorde en saadan Bestilling til et offentligt Ombud, som det var paalagt enhver Mand at paatage sig i et Tidsrum af 3 Aar. Hvad den Deel af Sognefogedbestillingen angaaer, som gaaer ud paa Tilsyn med Veivæsenet, Brandvæsenet og lignende Sager, da forekommer det mig, at man meget godt kunde overlade den enten til Forstanderskaberne eller til Brandfogderne. Der blev i saa Fald ikke Meget tilbage af Sognefogedbestillingen, og jeg troer derfor, at man godt kunde ophæve denne Institution, men hvis man skulde gribe til dette Middel, finder jeg det, som allerede udtalt, meget nødvendigt, at det bliver afgjort ved Behandlingen af dette Lovforslag. Hvorvidt det i Lovudkastet foreslaaede Antal Betjente for Landet er tilstrækkeligt eller ikke, naar Sognefogedinstitutionen aflaffes, kan jeg ikke bestemt afgjøre, men jeg troer ikke, det vil være for stort. Det er imidlertid nødvendigt, at det ved Behandlingen af dette Lovforslag staaer klart for Thinget, hvor stor en Beføstning denne Omordning af Politivæsenet i det Hele kan medføre, thi man vil lægge Mærke til, at man her giver en Lov, som bestemmer en Udgift ikke alene for Statskassen, men ogsaa for Amtscommunen, og jeg troer, at det er høist nødvendigt, at vi, naar vi her vedtage en Lov, som forarsager en Udgift for Amts- eller Sognecommunerne, stille os, det saa klart for Die som muligt, hvormeget denne Udgift kan beløbe sig til. Jeg troer, at Thinget ved mange lignende Leiligheder har taget sig det noget let ved at vedtage Love, som paalagde baade Amtscommunerne og de mindre Communer en Byrde, idet man ikke forud har gjort sig det fuldkommen klart, hvor stor den kunde blive. Jeg skulde derfor meget ønske, at det, hvis dette Lovforslag gaaer til et Udvalg, maatte blive fuldstændigt drøftet og overveiet, hvor stor en Udgift en saadan Omordning af

Politiet vil medføre ikke alene for Statskassen, men ogsaa for Communerne.

Ischærning: Jeg troer, at den sidste Betragtning er af yderste Bigtighed. Det er meget hyppigt skeet her, at Love af den Natur, især naar de paalægge Communerne Byrder, ikke ere regneede nøie efter, saa at man først bagefter er kommen til Erkjendelse af de store Byrder, der ved dem ere paalagte, og som ofte have været saa store, at de Goder, der ere opnaaede, ikke svarede til dem. Naar den ærvede Minister har bemærket, at naar Løsgængere komme fra Slesvig over den jydskke Grændse, kunne de gaae længe omkring, før de blive paagrebne, saa er dette efter min Mening til Nylands Ære. En Løsgænger er et unaturligt Begreb. Enhver Mand har Lov til at gaae løs, og det kan altsaa ikke formenes Noget at gaae løs, naar han ikke har gjort Noget Skade. Man vil derfor ogsaa komme til at see, at i ethvert Land, hvor den borgerlige Frihed nogenlunde er bleven respecteret, er der Løsgængere, og det er ikke saa, som der gaae løse omkring, medens der derimod i de Lande, hvor der er grumme lidt Frihed, er sat Mange fast. Dette Løsgængerbegreb er et urigtigt Begreb, som man vedbliver at opretholde og tillægge en Betydning, som det efter sin Natur ikke har. Det er ikke til at jage de saakaldte Løsgængere, at man behøver det stærke Politiet, og det er heller ikke derfor, at Sognefogderne ere til; dette er ikke deres Hverv. Enhver Borger er berettiget til, naar han føler sig belastet af en Mand, der kommer hen, hvor han Antel har at bestille, at kræve Ret for sig selv; det er baade hans Pligt og hans Ret. Altsaa til at jage omkring efter Personer, der ikke gjøre Andet end gaae omkring paa Landeveiene, der er Politiet egentlig ikke bestemt, og dertil er Sognefogden heller ikke bestemt. Hvad Sognefoged-Institutionen angaaer, da er det vist meget rigtigt, at det ikke svarer til det Formaal, som man nu stræber hen imod, et Formaal, som blandt Andet gennem denne Lov ogsaa viser sig deri, at man vil indrette Politiet mere passende for Nævningeloven; dette Sidste er jo en af de væsentligste Grunde for denne Lov. Vil man undersøge Sognefoged-Institutet, som det nu er, vil man finde, at